

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број: 14-299/17

Дата: 03.04.2012

ДО
ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршивме ревизија на финансискиот извештај за приходите и расходите, заедно со ревизија на усогласеност на Либерално - демократска партија – ЛДП (во натамошниот текст ЛДП) на сметката – изборна кампања 2011 година. Финансискиот извештај, предмет на ревизија го опфаќа периодот од 16.05. до 04.06.2011 година.

За вистинитоста и објективноста на финансискиот извештај за приходите и расходите за изборна кампања 2011 година, како и за усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики, ревизијата не е во можност да даде мислење.

Со ревизијата е констатирано дека:

- во деловните книги на партијата целосно недостасува документација (сметки, фактури, договори) поврзана со организирањето на изборната кампања, како потврда за оправданоста на извршените плаќања. Поради тоа не е можно да се направи споредба на трошоците за изборната кампања и одобрените попусти со податоците во извештаите доставени од радиодифузерите;
- во финансискиот извештај се прикажани помалку обврски, приходи и трошоци од реално остварените;
- не постојат доволно докази за потврдување на бројот, седиштата на изборните штабови и начинот на нивно користење (со или без надомест).

Истакнуваме постоење на неколку системски слабости и тоа:

- за временскиот период меѓу рокот за поднесување вкупен финансиски извештај за изборната кампања и исплатата на средствата од Буџетот на

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

Република Македонија, односно буџетите на општините и градот Скопје за секој добиен глас на изборите, по што сметката треба да се затвори, не е уредена обврска за известување. Поради тоа се случува во финансискиот извештај да не се опфатени трансакциите кои се случуваат од денот на изготвување на извештајот до денот на затворање на сметката за изборната кампања ;

- не постојат законски одредби за натамошно постапување со неподмирениите обврски поврзани со изборната кампања по затворање на сметката отворена за таа цел;
- настојувањето донираните средства за изборна кампања да се поврзат со конкретен расход во пракса е применливо во одредени случаи каде може да се лоцира конкретен расход (одобрен попуст прикажан во фактура, изјава од донаторот за бесплатно дадена услуга итн.), но не и кај физички и правни лица кои донираат парични средства;
- не е дефинирано дали донаторот-правно лице може да донира најмногу по 5% од вкупниот приход остварен во претходната година на секој поединечен учесник во изборната кампања или тоа е вкупниот максимален износ кој може да го донира во текот на една изборна кампања;
- потребно е преземање на мерки и активности од надлежните органи за преиспитување на максимално утврдениот лимит од 180 денари по запишан избирач како дозволено ниво на средства за финансирање на изборната кампања;
- потребно е поконкретно дефинирање на членот 84 од Изборниот законик, во насока дали утврдениот максимален лимит на средства за финансирање на изборната кампања (180 денари по запишан избирач) ги вклучува и дадените попусти од правните лица.

Во законски утврдениот рок не се доставени забелешки по нацрт извештајот на овластениот државен ревизор.

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложениот финансиски извештај на страна 14 заедно со ревизија на усогласеност на сметката – изборна кампања 2011 година на ЛДП, која се состои од финансиски извештај за приходите и расходите за периодот од 16.05. до 04.06.2011 година и преглед на значајни политики и објаснувачки белешки кон финансискиот извештај.
- 1.2. Ревизијата на финансискиот извештај од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.
- 1.3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај за финансискиот извештај за сметката - изборна кампања 2011 година на ЛДП, бидејќи сметката е отворена на 10.05.2011 година.
- 1.4. Финансискиот извештај од точка 1.1. на овој извештај, е одговорност на раководството на партијата од точка 1.1. на овој извештај застапувано од:
 - Јован Манасијевски - Претседател на ЛДП и
 - Дуфе Кукоски - Генерален секретар на ЛДП.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансискиот извештај којшто е ослободен од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансискиот извештај се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансискиот извештај од точка 1.1., врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансискиот извештај се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и трошоците на ЛДП се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Поради недостаток на документација ревизијата не беше во можност да обезбеди достатни докази потребни за потврдување на:

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

- трошоците и обврските поврзани со организирањето на изборната кампања;
- износите на трошоците за изборната кампања и одобрените попусти со истите искажани во извештаите доставени од радиодифузерите и
- бројот, седиштата и начинот на користење (со или без надомест) на општинските организации.

Поради наведеното, не бевме во можност да обезбедиме основа за изразување ревизорско мислење.

2. Цел и делокруг на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансискиот извештај е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансискиот извештај е ослободен од материјално погрешни прикажувања без разлика дали е резултат на измами или грешки и да изрази мислење за тоа дали финансискиот извештај е изготвен, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансискиот извештај е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансискиот извештај се во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

2.2. Финансискиот извештај кој е предмет на овој извештај е заснован врз годишниот финансиски извештај составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.

2.3. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања.

Поради недостаток на документација ревизијата не беше во можност да обезбеди достатни докази потребни за потврдување на:

- трошоците и обврските поврзани со организирањето на изборната кампања;
- износите на трошоците за изборната кампања и одобрените попусти со истите искажани во извештаите доставени од радиодифузерите и
- бројот, седиштата и начинот на користење (со или без надомест) на општинските организации.

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

Поради наведеното, не бевме во можност да обезбедиме основа за изразување ревизорско мислење.

Ревизијата од точка 1.1. погоре е планирана и извршена во периодот од 01/09/2011 до 12/09/2011 година од тим на Државниот завод за ревизија.

3. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај, беше потребно да бидат дискутирани на завршниот состанок, закажан на ден 20.12.2011 година. На закажаниот термин, во просториите на партијата не се појави законскиот застапник или друго овластено лице од него, поради што состанок не се одржа.

3.1. Усогласеност со закони и прописи

Согласно одредбата од Изборниот законик, организаторот на изборната кампања е должен веднаш, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на завршување на изборната кампања да поднесе вкупен финансиски извештај за изборната кампања. Предвремените парламентарни избори во Република Македонија се одржаа на 5 јуни 2011 година, поради што организаторите на изборната кампања имаа обврска најдоцна до 17 јуни да поднесат вкупен финансиски извештај. ЛДП својот финансиски извештај го поднела до Државен завод за ревизија на 5 јули 2011 година.

На ревизијата не и се презентирани податоци дали ЛДП постапила согласно член 85 од Изборниот законик, односно дали вкупниот финансиски извештај, е доставен до Државна изборна комисија, Државна комисија за спречување на корупција и Собрание на Република Македонија.

Препорака

Законскиот застапник да го задолжи лицето одговорно за водење на деловните книги да врши навремено доставување на финансискиот извештај за изборната кампања до сите надлежни институции.

3.2. Финансиски извештај

Приходи и расходи

3.2.1. ЛДП за организирање на изборната кампања, продукција на промотивни материјали и телевизиски спотови, како и за закуп на медиуми ангажирал агенција за комуникациски услуги. За таа цел партијата склучила договор бр.03-75 од 11.04.2011 година во износ од 113.280 евра или 6.967 илјади денари во денарска противвредност. Со увид во деловните книги ревизијата ги утврди следните состојби:

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

- Недостасува документацијата (сметки, фактури, договори) поврзана со организирањето на изборната кампања, како потврда за оправданоста на извршените плаќања. По барање на ревизијата, агенцијата за комуникациски услуги да ја достави на увид документацијата, со цел да се увериме во реалноста на исплатените средства и одобрените попусти заедно со извештај за извршените услуги, односно договорените активности, доставен е само извештај во кои се наведени исплатените средства за : три радиодифузери во вкупен износ од 48.272 евра (2.969 илјади денари), надворешно огласување во износ од 31.358 евра (1.928 илјади денари) и организирање и продукција на промотивни материјали и тв спотови во износ од 16.370 евра (1.007 илјади денари). Во наведените износи од приложениот извештај не е содржан данокот на додадена вредност;
- Според доставениот извештај од агенцијата за комуникациски услуги, истата постапила по склучениот договор и целосно ја завршила својата обврска. Во деловните книги на ЛДП по тој основ евидентирани се обврски во износ од 2.687 илјади денари од кои 365 илјади денари се платени, додека не е доставена фактура за останатиот дел од обврската во износ од 4.279 илјади денари. Поради тоа обврските за наведениот износ не се целосно евидентирани и истите не се прикажани во финансискиот извештај;
- Согласно одредбите од Изборниот законик радиодифузерите и печатените медиуми во Република Македонија се должни најдоцна 15 дена по денот на завршување на изборната кампања, да поднесат извештај за рекламниот простор искористен од секој од организаторите на изборната кампања и средствата кои се платени или се побаруваат по таа основа. Овој извештај треба да се достави до Државната изборна комисија, Државниот завод за ревизија и Државната комисија за спречување на корупцијата. Во Прилог бр1. составен дел на овој извештај даден е табеларен преглед во кој се презентирани податоците доставени од медиумите за вредноста на услугата и одобрените попусти. Поради недостатокот на документација за издатоците за реклама и пропаганда поврзани со изборната кампања ревизијата не беше во можност да направи споредба на истите со доставените извештаи од радиодифузерите и печатените медиуми и да ја потврди нивната вистинитост и реалност.

Оваа состојба не е во согласност со одредбите од Законот за сметководството на непрофитните организации и Правилникот за сметководството на непрофитните организации, каде е наведено дека непрофитните организации се должни да водат сеопфатно, благовремено и ажурно сметководството и дека внесувањето на податоците во нивните деловните книги мора да се заснова на веродостојни, вистините и уредни

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

сметководствени документи со што се докажуваат настанатите финансиски промени, односно трансакции.

Поради извршените плаќања врз основа на некомплетна документација, ревизијата не беше во можност да ја потврди реалноста и објективноста на искажаните расходи во финансискиот извештај.

Препорака

Одговорното лице во партијата да прифати и примени во пракса сметководствени принципи и практика кои ќе овозможат точно, сеопфатно, благовремено и ажурно воведување на деловните промени и трансакции во деловните книги врз основа на уредна документација.

3.2.2. Со увид во деловните книги на ЛДП и извршената анализа на неговиот финансиски извештај за приходите и расходите утврдено е следното:

- остварени се приходи по основ на донации од физички лица во вкупен износ од 731 илјади денари, при што во финансискиот извештај се прикажани 431 илјади денари, односно нивниот износ е за 300 илјади денари помал;
- сметководствено е евидентирана фактура за печатарски услуги во износ од 302 илјади денари, но истата не е прикажана во финансискиот извештај.

Оваа состојба не е во согласност со одредбите од Законот за сметководството на непрофитните организации и Правилникот за сметководството на непрофитните организации и истата влијае на реалното и објективно искажување на податоците во финансискиот извештај за приходите и расходите.

Дадената препорака во точка 3.2.1. важи и за оваа точка.

3.2.3. При организирањето на изборната кампања за предвремени парламентарни избори, формирани се изборни штабови, при што со извршениот увид во деловните книги на ЛДП ревизорите утврдија дека, партијата не поседува градежни објекти во нејзина сопственост, а постои само еден објект во Скопје, кој се изнајмува за одреден надомест, согласно склучен договор.

На ревизијата не и се презентирани податоци за начинот на уредување на меѓусебните права и обврски со правните/физички лица за изборните штабови каде партијата користи деловен простор, што не е во согласност со одредбите на Законот за облигационите односи. Поради тоа не е можно потврдување на вкупните трошоци во случаите каде партијата користи деловен простор со надомест или за висината на донацијата во случаите каде што партијата користи објект без надомест.

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

Препорака

Централното собрание на ЛДП, во иднина при организирање на избори да обезбеди одлука за бројот, седиштата и начинот на користење на објектите наменети за изборени штабови и да ги уреди меѓусебните права и обврски со сопствениците на истите.

4. Ревизорско мислење

Вкупни ефекти од наодите

Вкупен ефект од изнесените наоди во точката 3.2. се недостаток документација поврзана со организирањето на изборната кампања, како потврда за оправданоста на извршените плаќања, помалку искажани обврски, приходи и расходи и непостоење на доволно докази за потврдување на бројот, седиштата и начинот на користење (со или без надомест) на објектите наменети за изборни штабови, чие влијание се одрази врз издаденото мислење од страна на ревизијата.

Мислење – за финансиски извештај

Според наше мислење, поради значењето на прашањата наведени во точката 3.2. ние не бевме во можност да добиеме достатни ревизорски докази за да обезбедиме основа за нашето ревизорско мислење. Согласно на тоа, ние не изразуваме мислење за финансискиот извештај за приходите и расходите за период 16.05. до 04.06.2011 година и резултатот од финансиските активности за периодот кој завршува со тој датум.

Мислење – за усогласеност со закони и прописи

Поради ограничувањето на делокругот објаснет во точката 3.2. не сме во можност да изразиме мислење за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансискиот извештај на ЛДП, во сите материјални аспекти, се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

5. Системски слабости

- 5.1. Согласно одредбите на член 85 став 1 од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 40/06; 136/08; 155/08; 44/11 и 50/11) е уредено “Организаторот на изборната кампања е должен веднаш, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на завршување на изборната кампања да поднесе вкупен финансиски извештај за изборната кампања“. Од друга страна одредбите на член 71 став 6 од наведениот закон пропишува дека сметката за изборната кампања „се затвора откако ќе бидат исплатени средствата од Буџетот на Република Македонија, односно буџетите на општините и градот

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

Скопје за секој добиен глас на изборите“. Надоместокот за трошоците за изборите согласно член 86 став 3 од наведениот закон ќе се исплатат најдоцна во рок од три месеци по поднесувањето на финансискиот извештај за изборната кампања врз основа на извештајот на Државната изборна комисија за спроведените избори.

Доследната имплементација на наведените законски одредби во пракса предизвикуваат:

- Вкупниот финансиски извештај да не ги опфаќа трансакциите/промените во деловните книги кои се случуваат од денот на изготвување на извештајот до денот на затварање на сметката за изборните кампањи, што би имало влијание на реалното и објективното искажување на финансискиот извештај;
- Не секогаш обезбедените средства за изборната кампања од организаторот на изборната кампања и надоместокот на трошоците за изборите од Буџетот на Република Македонија, односно од буџетот на општината и на градот Скопје се доволни за подмирување на создадените обврски во текот на изборната кампања. Затварањето на наведената сметка и подмирувањето на создадените обврски за изборната кампања од средствата на сметката за редовното работење не е во согласност со одредбите на член 71 став 5 каде е уредено дека „сите трошоци за кампањата исклучиво ќе се покријат од средствата на жиро - сметката за изборната кампања“.

Надлежните органи да преземат активности за преиспитување на горенаведените законски решенија и да предложат и достават до Собранието на Република Македонија предлог за изменување и дополнување на Изборниот законик.

- 5.2. Согласно член 84-б од Изборниот законик пропишана е обврска организаторот на изборната кампања да поднесе финансиски извештај за приходите и расходите на сметката за изборна кампања од денот на нејзиното отворање до крајот на десеттиот ден од изборната кампања, односно еден ден по завршување на изборната кампања да поднесе финансиски извештај за приходите и расходите за втората половина од изборната кампања. Формата на наведените извештаи како и вкупниот финансиски извештај за изборната кампања утврден во член 85 од наведениот закон се дефинирани со Правилникот за образецот за финансиските извештаи за приходите и расходите за изборната кампања („Службен весник на Република Македонија“ број 70/2011). Со извршениот увид на содржината на наведениот правилник како и содржината на самиот образец се констатира дека во членот 3 од Правилникот се бара пополнување на образецот „Финансиски извештај за приходите и расходите на жиро - сметката за изборната кампања“ за секој донатор поединечно, без притоа да се напомене дека е потребно нивна консолидација. Во исто време

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

со извршената ревизија се констатира дека начинот на потполнување на наведениот образец од различни политички партии е различно (одредени субјекти го применуваат сметководственото начело на пресметковна основа додека другите го применуваат сметководственото начело на модифицирано настанување на деловните промени), додека обврската за потполнување на наведениот образец за секој донатор поединечно не е почитувана од учесниците во изборната кампања¹. Барањето за потполнување на наведениот образец за секој донатор поединечно и поврзувањето на секоја донација со конкретен расход² во пракса е неприменливо, бидејќи освен кај одредени правни субјекти каде може да се лоцира конкретен расход (радиодифузери, печатени медиуми итн.) кај физички и правни лица кои донираат парични средства не е можно поврзување на донацијата со конкретен расход.

Ваквата состојба упатува на потреба од натамошно разработување на одредбите на член 84-б од Изборниот законик и Правилникот за образецот за финансиските извештаи за приходите и расходите за изборната кампања во насока на надминување на утврдените состојби и јасно дефинирање на сметководственото начело на известување и пропишување на позиции за неподмирените обврски³.

5.3. Изворот на финансирање на изборната кампања е уреден со член 83 од Изборниот законик, додека финансирањето на редовното работење на политичките партии е уредено со членовите 8, 9, 10 и 19 од Законот за финансирање на политичките партии („Службен весник на Република Македонија“ број 76/04, 86/08, 161/08, 96/09). Со извршеното споредување на наведените одредби за начинот на финансирање на редовното работење и изборната кампања, ревизијата го утврди следното:

- со одредбите на член 83 од Изборниот законик се пропишуваат изворите на финансирање на изборната кампања, но и ограничувањата од што не може да се финансира изборната кампања. Имајќи ги во предвид состојбите во пракса каде дел од учесниците во изборната кампања имаат создадени обврски кои не можат да се покријат од обезбедените средства на сметката на изборната кампања, овие обврски ќе бидат пренесени во

¹ Доследното почитување на наведената одредба во подзаконскиот акт во пракса значи дека ревидираниот субјект потребно е да изработи обрасци „Финансиски извештај за приходите и расходите на жиро-сметката за изборна кампања“, колку што има и донатори;

² Член 84-б став 3 од Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 40/06, 136/08, 155/08, 44/11 и 50/11);

³ За утврдената системска слабост дефинирана е препорака од страна на Државната комисија за спречување на корупцијата и тоа наведена под реден број 2 од Информацијата за примената на законските прописи во предвремените парламентарни избори 2011 во врска со прашања за кои е надлежна Државната комисија за спречување на корупцијата.

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

деловните книги за редовната сметка каде ќе бидат покриени/платени од извори кои не се наведени во член 83 од Изборниот законик;

- во членот 83 став 2 алинеја 3 од Изборниот законик е уредено дека покрај другото изборната кампања може да се финансира и од „правни лица во висина до 5% од вкупниот приход во претходната година“. Во ова одредба не е наведено дали за правното лице лимитот од 5% е кумулативен износ за донирање на политичките партии во текот на известувачкиот период или пак право на донирање кое се однесува на поединечен учесник во изборната кампања/политичка партија. Во исто време не е пропишана обврска донаторот - правно лице со одобрувањето на конкретната донација на одреден политички субјект/партија, покрај доставувањето на фактура или друг документ да достави и уредни и веродостојни податоци од надлежниот регистар за годишни сметки, со кој ќе се презентираат податоци за вкупните приходи на донаторот за претходната година⁴.

Поради отсуството на податоци за вкупните приходи во претходната година примателот на донацијата/организатор на изборната кампања не е во можност да обезбеди доследна примена на одредбите на член 83 став 4 од Изборниот законик⁵.

5.4. Со одредбите на член 47 од Законот за изменување и дополнување на Изборниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 136/08), рамката/износот на максимално дозволените средства за финансирање на изборната кампања по запишан избирач во изборната единица, односно општината за која има поднесено листа на кандидати, односно листа на кандидат од постојните „60“ денари е поместена на „180“ денари. Согледувајќи ги податоците презентирани во Извештајот за конечните резултати од спроведените Предвремени парламентарни избори, одржани на 5 јуни 2011 година, за вкупниот број на гласачи запишани во избирачкиот список од една страна и вкупните обврски создадени од страна на организаторите на изборните кампањи од друга страна како и степенот на подмирени обврски од трета страна ревизијата го констатира следното:

- Вкупниот број на запишани гласачи во избирачкиот список изнесува 1.821.122 гласачи, односно организаторот на изборната кампања може да потроши најмногу 327.801 илјада денари (1.821.122 x 180 денари) или приближно 5.330.113 Евра;

⁴ За утврдената системска слабост дефинирана е препорака од страна на Државната комисија за спречување на корупцијата и тоа наведена под реден број 10 од Информацијата за примената на законските прописи во предвремените парламентарни избори 2011 во врска со прашања за кои е надлежна Државната комисија за спречување на корупцијата.

⁵ Ако висината на донацијата е поголема од износот утврден со член 83 став 2 алинеи 2 и 3 од Изборниот законик организаторот на изборната кампања е должен во рок од пет дена од денот на добивањето на донацијата, разликата меѓу дозволената и донираната вредност да ја префрли во Буџетот на Република Македонија.

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

- Во пракса ниту еден од организаторите на изборната кампања за предвремените избори за пратеници го нема достигнато пропишаното максимално дозволено ниво;
- Нивото на обезбедени средства за изборната кампања и нивото на создадени обврски за време на изборната кампања бележат големи разлики, со што за голем дел од обврските во текот на изборната кампања не се обезбедени средства и
- Средствата кои се пропишани во член 86 од Изборниот законик (15 денари по добиен глас) за надоместување на трошоците за изборите кои се обезбедуваат по овој основ од Буџетот на Република Македонија, покриваат само мал дел од создадените обврски за време на изборната кампања.

Ваквата состојба ја наметнува потребата надлежното министерство и Собранието на Република Македонија да преземат активности за преиспитување на максимално утврдената рамка од 180 денари по запишан избирач и евентуално нејзино намалување⁶.

5.5. Во членот 83-а став 5 од Изборниот законик е уредено дека „Радиодифузерите и печатените медиуми попустите во цените кои ги даваат за политичко рекламирање на учесниците во изборната кампања се сметаат за донација изразена во парична вредност,, при што истите од организаторите на изборните кампањи овие попусти треба да бидат презентирани во финансискиот извештај за приходите и расходите на жиро - сметката за изборната кампања. Утврдената законска норма од една страна и отсуството на детално разработување на максималниот лимит за право на трошење при финансирање на изборната кампања (најмногу по 180 денари по запишан избирач утврден во член 84 од наведениот закон), наметнаа прашање – дали во максимално утврдената рамка се вклучени сите дадени бесплатни услуги, услуги за кои плаќа трето лице, продажба на стоки или давање на услуги на организаторот на изборната кампања по цени пониски од пазарните, односно дали истите во исто време преставуваат приход, но и трошок за организаторот на изборната кампања. Ваквата состојба во пракса предизвикува различно постапување од страна на одговорните лица за изготвување на финансискиот извештај кај организаторот на изборната кампања. За потврдување на утврдената состојба ревизијата се обрати до надлежното министерство со кое побара мислење по однос на член 84 од Изборниот законик односно „дали во утврдениот законски максимум од 180 денари трошоци по запишан избирач

⁶ За утврдената системска слабост дефинирана е препорака од страна на Државната комисија за спречување на корупцијата и тоа наведена под реден број 5 од Информацијата за примената на законските прописи во предвремените парламентарни избори 2011 во врска со прашања за кои е надлежна Државната комисија за спречување на корупцијата.

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

се акумулирани/вклучени и дадените попусти во цените од радиодифузерите и печатените медиуми за политичко рекламирање на учесниците во изборната кампања“, но до денот на известување за извршените ревизии не е добиен повратен одговор.

Скопје, 26.03.2012 година

ЛИБЕРАЛНО - ДЕМОКРАТСКА ПАРТИЈА - ЛДП
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР
СМЕТКА-ИЗБОРНА КАМПАЊА 2011 ГОДИНА

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ ЗА 2011 година

Опис на позицијата	во 000 денари 16.05-04.06. 2011
Приходи	
Приходи од донации во парични средства	431
Вкупно приходи	431
Расходи	
Комунални услуги и греење	26
Издатоци за реклама и пропаганда	2.706
Изнајмување на простор и опрема	80
Вкупно расходи	2.812
Непокриени расходи	(2.381)